

N. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgfreds): Jeg indrømmer Formandens Ret til at paatale Udtrykkene, og det vil maaffe være et Bevis for den Alvor, der søles idag heri Salen, at tre Talere, hvoraf de to i ethvert Fald meget sjældent høre Formandens Kløkke, have maattet høre den. Jeg vil endnu kun omtale et lille Punkt af det, som jeg saaledes har opdaget ved engang imellem at kaste et Blik paa det sværende eller slagrende Grundlag, hvorom jeg har talt, og det er Respekten for Valgenes Udfald eller Respekten for den almindelige Valgret. Da vi stode her meget kort før den sidste Rigsdags Dpløsning, var der et æret Medlem, som jeg nu i dette Øieblik ikke ser er tilstede, som paa en meget forstaaelig Maade udtalte, at hvis Valgene ogsaa faldt ud til det daværende Mindretals Ståde, mod deres Ønsker og Forhaabninger, saa vilde man dog ikke tage væsentligt Hensyn dertil — Jeg indestaar ikke for, at det nøiagtig er Ordene, men Meningen var aldeles klar. Erfaringen har godtgjort, at hvad der da blev udtalt, var fuldkommen Sandhed, thi skjøndt Regjeringen led et saa grundigt Nederlag, som selv de, der dengang ventede paa et Nederlag, neppe havde troet vilde blive saa stort, saa har man dog ikke taget det allermindste Hensyn dertil. Lør man nu aabent vedkjende sig, at man ikke respekterer Valgenes Dom, at man ikke respekterer den almindelige Valgret? Det har jeg ikke hørt, at man lør. Bedre var det maaffe, om man sagde det lige ud, men det har jeg ikke hørt. Man har studt ind imellem, om jeg saa maa sige, en Undskyldning for, at man ikke har respekteret Valgenes Dom; og det er denne, at Regjeringen har spurgt Valgerne, men ikke faaet noget Svar paa sit Spørgsmaal. Der er jo forhandlet flere Gange her i Salen angaaende dette Spørgsmaal og dette Svar, jeg skal ikke komme vidtløftig ind derpaa. Jeg skal kun for det Første havde, at det er en egen Sag overfor et Lands Velgere at beskylde dem for, at de ikke have kunnet forstaa Regjeringens Spørgsmaal og derfor have svaret forkert, eller at sige, at Mænd, der ikke vilde forstaa Regjeringens Spørgsmaal, med Forsæt kunde føre Valgerne til et andet Resultat end det, de ellers selv vilde være komne til. Dette synes at forudsætte en Amtagelse af et saa stort Lavmaal af Indsigt og Selvtændighed hos disse Velgere, at jeg ikke havde ventet det; men dernæst vil jeg gjøre den Betragtning gjældende, at naar det synes, som om der ikke var givet et klart Svar paa et bestemt Spørgsmaal, saa ligger det ikke i den Omstændighed, at Valgerfolket skulde vide for lidt, tværtimod, det ligger deri, at Valgerfolket i den Grad er med i politiske Forhandlinger, at det slet ikke mere er muligt at give det et enkelt politisk Spørgsmaal som Dpløsnings-spørgsmaal, thi det hender disse Spørgsmaal og disse Forhandlinger, det veed, hvilke store Tvistepunkter der ligger mellem det og Regjeringen, og

det er ikke muligt at bringe det til netop at fæste hele sin Opmærksomhed paa et enkelt Punkt, men det vil, fordi det veed Bested, tage det Hele med. Der har tidligere været Tale om mere eller mindre gode Dpløsnings-spørgsmaal, men det er en politisk Størrelse, som efter min Formening er især med at forsvinde. Heldige og uheldige Dpløsnings-spørgsmaal have udspillet deres Rolle, og det siger jeg ogsaa for den meget ærede Regjeringsskyld, thi hvis den havde antaget denne Sætning foran den sidste Dpløsning, vilde den ikke have bygget saadanne Forhaabninger paa et enkelt Dpløsnings-spørgsmaal, som den har bygget, og saa vilde den heller ikke være kommen til at lide et saa grundigt Nederlag, som den led. Det er selvfølgelig jo kun overfor en Valgerbefolkning, der ikke er fuldt med, at man saaledes kan opstille Dpløsnings-spørgsmaal skilt fra den hele politiske Situation; overfor dem, der ere med og fuldt ud forstaa Sagen, vil man aldrig kunne pille en enkelt Ting ud og sige, at den skal afgjøres, thi man vil da møde det Svar: nei, det Hele skal afgjøres. Det er imidlertid et stort politisk Bevis for, hvor lidt indgaaende Kjendskab den meget ærede Regjering og de Venner, der støtte dens Sag her i Salen, have til det store Velgerfolk, baade at Regjeringen kan spørge, som der blev spurgt, om der til faae et saadant Svar, som den havde forventet, og at den kan komme til at lide et saa betydeligt Nederlag i et Valg, som Tilfældet var sidst. Jeg skal nu slutte de saa Bemærkninger, jeg har anset det for min Pligt ved denne Leilighed at udtale, med Haabet om, at endnu ikke al Forhandlingstid er udløben, at endnu ikke al Mulighed for en virkelig Overenskomst er forbi. Jeg vil slutte med det Haab, at der dog endnu skal blive gjort et alvorligt Forsøg paa, om den Maffindel, der blev indsat i Maffinen i 1866, kan bruges, eller at der i ethvert Fald maa blive gjort et Forsøg paa at føre det saavidt, at det klares, at den ikke kan bruges, thi da vil der være Grund for alle Frihedens Venner til at overveie, ad hvilke lovlige Veie man kan komme til at bringe Maffinen igjen i den tilbørlige Orden, og da vil der reise sig mange Stemmer for det, som min Gjenbo derovre ved Døren betragter som det smukkeste af Alt, for Grundloven af 5te Juni 1849

N. Andersen: Da det synes, at Forhandlingerne i Dag i det Mindste foreløbig ikke skulle føres af de store Politikere, der ellers pleie at føre Ordet her i Salen, men af Politikere af anden Rang, med hvem jeg maaffe turde vove at regne mig i det Mindste lige, har jeg tilladt mig allerede nu at begjære Ordet. Jeg har betragtet denne Maade at føre Kampen paa som gaaende ud paa at give et mere umiddelbart Udtryk for den almindelige Velgerbefolknings Mening end det, der kan antages at komme frem gennem de Politikeres Røst, som el-